

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 26 czerwca 2023 r.

Poz. 5148

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.664.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 22 czerwca 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr 279/LIV/2023 Rady Gminy Irządze z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych w koronie pomnika przyrody w Irządzach, w całości, jako sprzecznej z art. 4 ust. 1 w związku z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), dalej jako: „ustawa” w związku z art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.), dalej jako: „ustawa o ochronie przyrody”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 23 maja 2023 r. Rada Gminy Irządze podjęła uchwałę Nr 279/LIV/2023 w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych w koronie pomnika przyrody w Irządzach, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 23 maja 2023 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru uznał, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. aktu stanowi przepis art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody, zgodnie z którym ustanowione w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego zakazy, określone w uchwale organu stanowiącego gminy podjętej w oparciu o art. 44 ust. 1 i 2 w związku z art. 45 ust. 1 ww. ustawy, nie dotyczą prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody. W oparciu o przywołane wyżej regulacje Rada Gminy Irządze postanowiła uzgodnić przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych w koronie pomnika przyrody w Irządzach. Przepisem § 5 uchwały Rada określiła, że *Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego*. Tym samym Rada nadała przedmiotowej uchwale charakter aktu prawa miejscowego. W ocenie organu nadzoru uznanie, że uchwała w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych pomnika przyrody stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy akty normatywne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Ponadto art. 13 pkt 2 ustawy stanowi, że w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowiące przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy. Tymczasem,

w ocenie organu nadzoru, przedmiotowa uchwała podjęta na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody nie ma charakteru normatywnego, ponieważ nie zawiera norm o charakterze generalnym i abstrakcyjnym. Adresatem tej uchwały jest wyłącznie podmiot, który wykona prace w niej określone. Tym samym przedmiotowa uchwała nie może być zakwalifikowana jako akt prawa miejscowego, przeciwnie niż ma to miejsce w przypadku uchwał podjętych na podstawie art. 44 ust. 1-3 ustawy o ochronie przyrody, dotyczących utworzenia lub zniesienia formy przyrody, które kształtują zasady ochrony przyrody, kierując akt do adresata generalnego – ogółu obywateli na określonym terenie.

Należy podkreślić, że organ stanowiący gminy nie posiada kompetencji do arbitralnego decydowania, które normy uznaje za przepisy prawa miejscowego. Prawidłowa pod względem prawnym uchwała musi spełniać niezbędne wymagania zarówno w aspekcie materialnym, jak również i formalnym. Treść uchwały musi być zgodna z przepisami prawa, a ponadto tryb jej podjęcia musi odpowiadać określonym procedurom. Jednym z formalnych warunków podjęcia ważnej uchwały jest prawidłowe określenie jej wejścia w życie. Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą nieprawidłowe określenie daty wejścia w życie uchwały, stanowi istotne naruszenie prawa, co skutkuje nieważnością aktu w całości (por. wyrok NSA z dnia 21 czerwca 2017 r., sygn. akt II OSK 2677/15).

W konsekwencji, opisane uchybienie w przedmiotowej uchwale należy zakwalifikować jako istotne naruszenie prawa rozumiane jako uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzić należy, iż uchwała Nr 279/LIV/2023 Rady Gminy Irządze z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych w koronie pomnika przyrody w Irządzach, została podjęta z istotnym naruszeniem obowiązującego prawa, co czyni stwierdzenie jej nieważności w całości uzasadnionym i koniecznym.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego
Elżbieta Żabicka-Łakomy